

pobeđenog neprijatelja štedite i štitite, kao i kuće, imanje i čast sopstvenog naroda, jer to zahteva ne samo čovečnost i pravoslavna vera naša, nego to i dolikuje junacima..."

Nama pravoslavnim Srbima predanjem Kosovskog Zaveta je dat ne samo mistički ratni etos, već i konkretni poredak duhovne, duševne i telesne pripreme za Boj. To je fizičko i duhovno sabiranje vojske pred bitku, na sv. Liturgiju, koju je obično služio Patrijarh sa svim episkopima. Vojska je tom prilikom ostavljala oružje pre ulaska u hram, gde se ispovedala i zajedno primala Sv. Pričešće. Potom je, ispred hrama, vojska u liku svog zapovednika koji bi uzimao blagoslov od patrijarha i kroz obred blagosiljanja ratne zastave, predavala svoju sudbinu u Božije ruke. To je samodreška paradigma koja svojim eshatološkim karakterom kontekstualizuje svaku konkretnu srbsku istorijsku bitku kao bitku za odbranu i zemaljske i nebeske otadžbine, kao saborno ratno ispovedanje večnog srbskog opredeljenja za Carstvo Božije. Ta paradigma je poštovana i pred odlučujuću bitku za probijanje solunskog fronta 1918.

Srbska istorija je u i duhovnom i političkom smislu *ratna istorija*, istorija otadžbinskih ratova za nebozemnu slobodu i državno ujedinjenje Srbstva: istorija koja vavek stoji pod znakom i eshatološkim zrakom Kosovskoga Boja. Interesantno je da su u našem ratnom predanju najlepše priče i pesme, ne o poredama već o porazima. Zašto? Zato što je srbski hrišćanski vojnik u, često, neravnopravnoj, borbi sa nadmoćnijim neprijateljem (Kosovo, Čegar, Odbrana Beograda 1915...) uvek nekako prisnije osećao blizinu Božiju, blizinu Carstva Božijeg i Nebeske Srbije u njemu, i, oslanjajući se više na Boga nego na sebe, saznavao pravu istinu o sebi i svom prizvanju u istoriji. Srbski narod je na horizontu vremena stvarao svoju povest kroz razne vrste ratova: duhovne (sveti podvižnici), vojne (sveti ratnici), državne (sveti kraljevi), stvaralačke (sveti umetnici), a svi oni zajedno su bili jedan isti rat Srbskog pravoslavnog naroda za Krst Časni i Slobodu Zlatnu Hristovu, za Zavet i Savez sa Bogom kao srbski istorijski logos, nebozemnu zbranost srbskog istorijskog bića. Taj srbski "dobri rat" za hrišćansku istoriju je svetom tajnom Kosovskog Boja zanavek smešten u eshatološke okvire: i zato je sva srbska istorija do